

Киндич Тетяна
студентка групи ПП-21
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Радинський Сергій
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Tetiana Kyndych
Student of PP-21 group
.Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor: Sergii Radynskyi
PhD (Economics)
Associate Professor Department of Economics and Finance
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ В УКРАЇНІ **INVESTMENT ACTIVITY IN UKRAINE**

Сьогодні в Україні відбуваються серйозні економічні зміни. У цій ситуації покращення інвестиційного середовища та підвищення ефективності інвестиційного процесу є одним із основних напрямів національної політики на даному етапі. Вирішальним фактором погіршення інвестиційного середовища в Україні за останній рік стала повномасштабна війна.

Руйнування інфраструктури та промислових потужностей, логістичні проблеми, зміна попиту населення, зниження купівельної спроможності громадян та невизначеність щодо перебігу військових дій заважають бізнесу впевнено планувати свої інвестиції. З огляду на те, виникає нагальна потреба у пошуку шляхів розвитку інвестиційного клімату в Україні в умовах війни з метою забезпечення зростання національної економіки та підвищення рівня інвестиційної привабливості України.

Основні аспекти, які ватро врахувати при розробці інвестиційних проектів у таких умовах:

1. Політичний та геополітичний аналіз: в умовах війни важливо ретельно аналізувати політичну ситуацію в країні або регіоні, де планується інвестування. Геополітичні ризики можуть вплинути на стабільність та безпеку проекту.

2. Ризики безпеки: оцінка ризиків безпеки є критично важливою. Інвестори повинні бути готові до можливих конфліктів, терористичних актів, кібер атаках та інших загроз безпеці.

3. Законодавство і врегулювання: важливо розуміти правові рамки та врегулювання в країні, або регіоні, де розглядається проект. Законодавство може бути суворішим або змінюватися в умовах конфлікту.

4. Стратегічне планування: розробка стратегій для зменшення ризиків та підвищення стійкості проекту в умовах війни є важливою. Це може включати в себе резервні плани, вибір зон з меншими ризиками, а також обговорення можливостей співпраці з місцевими або міжнародними організаціями, які можуть забезпечити додаткову підтримку.

5. Фінансова стійкість: в умовах війни ризики фінансових втрат можуть зростати. Інвестори повинні бути готові до додаткових витрат і можливих перерв у проекті [2].

Першим у списку факторів, що негативно впливає на інвестиційний клімат України, є російсько-українська війна. Суттєвий вплив на погіршення інвестиційного клімату в Україні також чинить корупція та слабка судова система. Серед позитивних змін у підвищенні інвестиційної привабливості України доцільно відзначити отримання Україною статусу

кандидата в ЄС, скасування мит і квот на український експорт, а також «транспортний безвіз» із Європейським Союзом [1].

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій за вісім місяців 2022 року оцінюється в 47 млн дол. США (в т.ч. реінвестування доходів в 681 млн дол. США). Для порівняння, чисті надходження за вісім місяців 2021 року склали 4,4 млрд дол. США (включаючи реінвестиції доходів – 4,8 млрд дол. США). Чистий приплив акціонерного капіталу (без урахування реінвестування доходу) становить 215 млн дол. США (за 8 місяців 2021 року – 585 млн дол. США). Чисті погашення за борговими інструментами становили 718 млн дол. США (за 8 міс. 2021 р. – 231 млн дол. США). Чистий приплив прямих іноземних інвестицій за серпень 2022 року оцінюється в 116 млн дол. США, а за серпень 2021 року – в 892 млн дол. США (рис. 1).

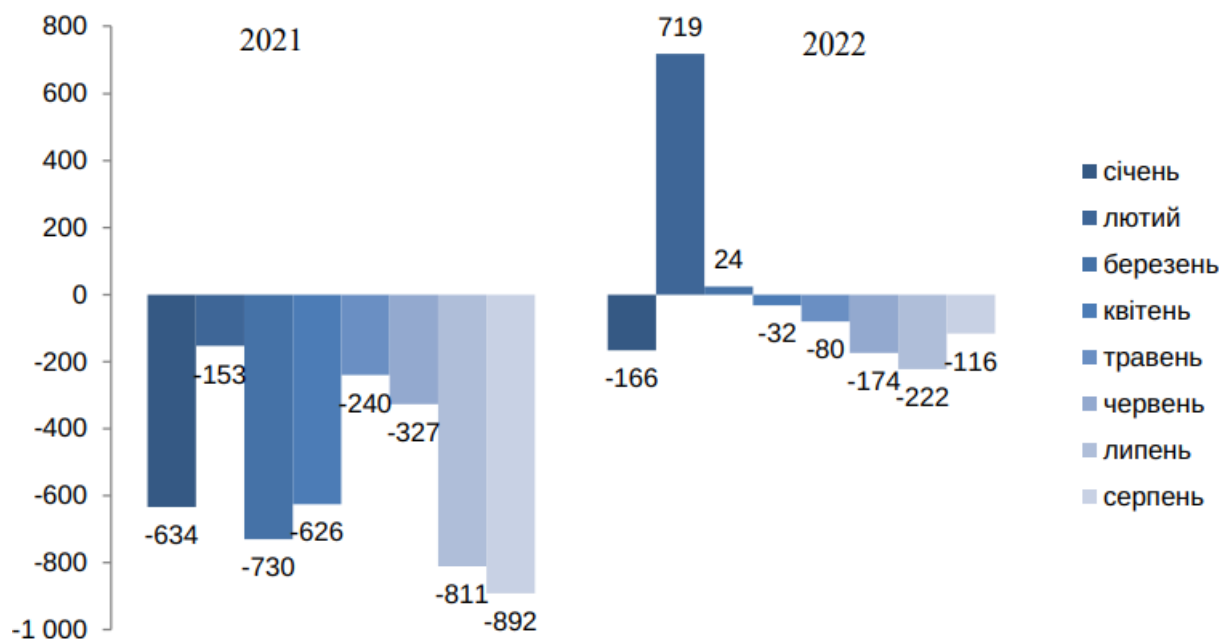

Рис.1. Прямі інвестиції, млн. дол. США [3]

За портфельними інвестиціями зведене сальдо економіки торгівлі між резидентами та нерезидентами у січні-серпні 2022 року було позитивним (1325 млн дол. США) на відміну від відповідного періоду минулого року (-2769 млн дол. США) (рис. 2).

Доцільно відзначити, що інвестиційний клімат в Україні, особливо у сфері інновацій, з року в рік покращується. Однак, враховуючи умови сьогодення, не зрозуміло, що буде зі стартапами в майбутньому.

Основним ресурсом для підтримки та сприяння розвитку інноваційних проєктів в Україні є венчурні компанії, які інвестують значні кошти на початкових етапах розробки та розширення проєкту. [3].

Сьогодні венчурні компанії знаходять в невизначеності. Економічна нестабільність свідчить про подальше скорочення фінансування таких проєктів. Очікується, що майбутні рівні інфляції дозволять іноземним інвесторам купувати або фінансувати стартапи дешевше, але вони не принесуть прибутку, оскільки люди не мають коштів купувати ці послуги чи продукти.

Загалом, ситуація залежатиме від тривалості війни та подальшої підтримки національної економіки з боку країн партнерів.

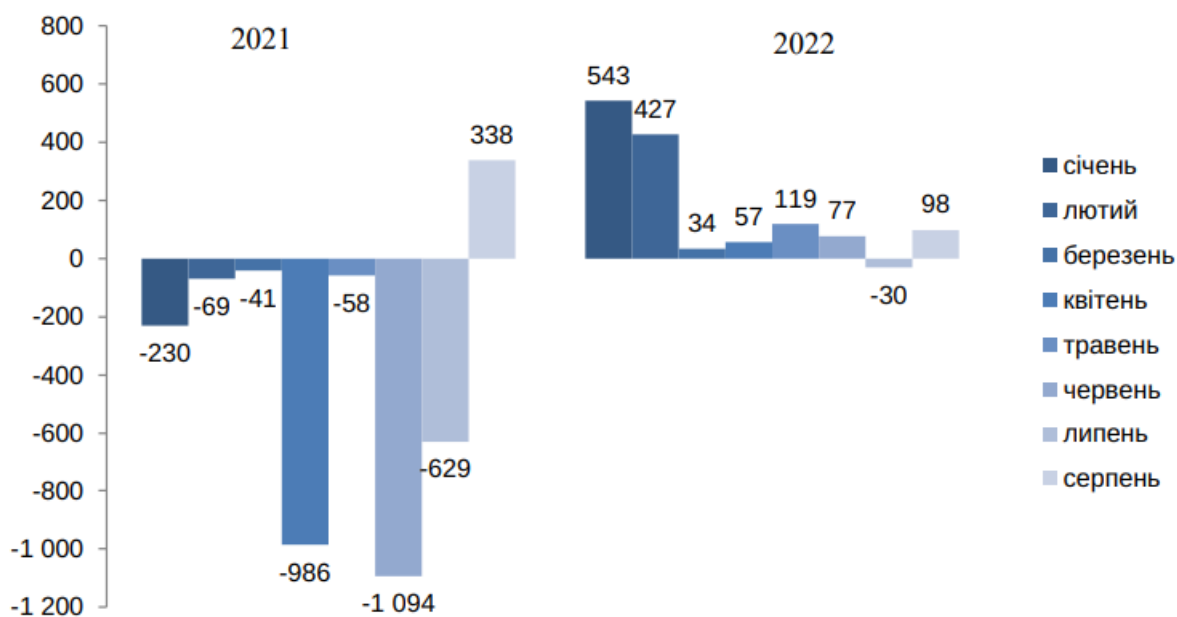

Рис. 2. Портфельні інвестиції, млн. дол. США [3]

Інвестиції на сьогоднішній день вважаються ключовим катализатором розвитку національної економіки та потужним інструментом для впровадження структурних та якісних змін у соціально-економічній системі.[4]. До 2022 року інвестиційне середовище в Україні характеризувалося низькою активністю в цій сфері. В умовах війни Україна довела свою здатність діяти як правова держава, демонструючи гармонійну співпрацю різних інституцій на всіх рівнях, спрямовану на збереження державного порядку і комплексну підтримку економічної діяльності протягом цього періоду.

Навіть за таких важких обставин існують реальні інвестори, які готові надалі вкладати кошти у військову економіку країни, незважаючи на всі ризики. Для забезпечення цього процесу важливо, щоб держава надавала належну підтримку.

Перелік використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення до ресурсу 23.10.2023 року)
2. Дослідження інвестиційної активності в Україні. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika>. (дата звернення до ресурсу 23.10.2023 року)
3. Статистика зовнішнього сектору. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external#6>. (дата звернення до ресурсу 23.10.2023 року)
4. Інвестиції в Україну URL: https://lb.ua/blog/olena_korobkova/563936_investitsii_ukrainu_strahuvannya.html (дата звернення до ресурсу 23.10.2023 року)